

«Qu'il nous suffisse de remarquer la rareté du sujet deux fois répété: un palmier en pot dans un édicule à colonnes historiées et à fronton que le sommet des colonnes dépasse et, dans le champ, des coqs de figure très simplifiée, des plantes à tiges souples, les unes représentant du lierre, les autres peut-être des aromes... Il semble que le vase soit appelé avec raison ibéropunique. Il est assurément un document de haute importance et unique dans les séries de la céramique primitive espagnole.»

Troballes de restes romans

SOLSONA

Solsona sembla era centre del poble lacetà, y els documents de la onzena centuria ho recorden encara, anomenant la montanya avuy dita de Sant Bartomeu, *mons Lacetanus*.

Avuy dia es freqüent en la regió la troballa de restes romans. Al peu mateix de Solsona hi ha uns camps aon, allaurarlos, apareixen sobre la terra fragments de diverses classes de ceràmica antiga abundantí l'anomenada saguntina. Al Castellvell son innombrables els fragments que's troben d'ànfores y altra vaixela, principalment de ceràmica negra, y també n'apareixen a La Borda, Mare de la Font, Cabana-Negra, y altres llocs, tots als voltants de Solsona.

Mes els restes de major importancia son els que nosaltres anomenem de ca'n Pons. Es aquesta casa l'hostal situat entre Cardona y Solsona, al peu de la carretera. Prop de la mateixa havia passat l'antich camí-ral que be podria recordarse dels romans per les grans llosanes que en alguns llocs l'empedren encara, y que al segle XI anomenaven «via pública», «via quātenditur ubique».

Al construirse, poch anys ha, el cobert del costat de la casa, fou trobat el sol plè de sepulcres de diferent construcció que's descoberts en altres encontrades. El mort descansava sobre la roca y anava cobert per dues fileres detè gules verticals y, sobre les dues, una d'horitzontal. Gracies al instruit mestre de obres senyor Joseph Sagués, encara se'n conserva una, que tinch en mon poder y mideix: 55 X 37 centímetres.

A un kilòmetre d'aquest lloch, en direcció al S. O. es abont hi ha més vestigis. Fragments de diversa ceràmica, de tègules, d'ànfores, moles y altres objectes ben característichs se'n troben arreu; essent el centre un marge, en el qual sota un metre de terra hi ha una paret caiguda, estucada de vert, blau, groch y vermell, ab uns tons metàlichs que rellueixen encara. A sota hi ha cendra, lo que prova que aquest edifici seria cremat.

Tot aquest terrer havia sigut cultivat y en les parets de contenció de les feixes s'hi veuen grans carreus, alguns ab el forat de la gripia, que proven bé la seva antiguitat. Entre ells n'hi ha un, d'un metre d'alçada, que consisteix en una ara d'art rústech romà y, tal vegada, cristiana pels emblemes que l'acompanyen. En una de les cares hi ha esculpides set espigues de blat ab ses canyes y arrels; y a la part contraria dues parres, els quals rams son pellocats per aucells.

En l'una de les altres dues cares sols pot distingirshi dues circumferencies ab una creu interior feta de segments de circumferencia; y en l'altra entre motlures hi ha aquesta inscripció: L^o C. SEVERV, surmontada de tres fulles en forma de cor.

També hi ha un troç de fusta de columna, de 65 cm. de diàmetre y una cornisa de 50 centímetres d'alt.

Tot lo descrit es a la superfície, sense que s'hi hagi fet cap excavació. — J. S. y V.

L'Escola Francesa d'Estudis Hispànichs

En 1909 el Concell de l'Universitat de Burdeus creà l'Escola, confiant la seva direcció al savi professor Pierre Paris, de la mateixa Universitat. Els membres de la nova institució han

(Fot. Albertini)

Fig. 17. — Bust romà del Museu municipal de Mataró